

Izhaja vsaki dan

radi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedelkih ob 9. uri zjutraj.
Poznamne številke se prodajajo po 3 mrv (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm): za trgovinske in obrtne oglaš po 20 stot.; za smrtne, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglaš po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglaš sprejema inšerati oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilniški račun št. 841.652.
TELEFON št. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Skrb za posojilnice.

(Dopis.)

Slovenskih posojilnic je kakih 300. Da te dobro vpevajo in pravilno poslujejo, za to skrbe slovenski domoljubi, ki so vneti za to stroko narodnega gospodarstva: skrb pa tudi vladni organi, največ okrožna (deželna, trgovska) sodišča, katerih naloga je, da nadzorujejo, da se izvršuje zakon od 10/6. 1903, o obligatorni reviziji teh zadrug. Slovenski posojilničarji imajo namreč svoje „zadružne zveze“ (v Celju, Ljubljani, Gorici; snujejo se tudi v Trstu in Puli), katerim je vlada podelila po navedenem zakonu koncesijo (avtorizacijo) za nadzorovanje, tistih posojilnic in zadrug, ki so se jim pridružile. Izvrševanje se mora točno vršiti v smislu zakona in določenih ministrskih ukazov. Razun tega inšpekcijskega posla pa zalagajo te zveze svoje ude tudi z denarjem, oziroma ga sprejemajo od tistih posojilnic, katere ga imajo odveč. Vrh tega pa zadružne zveze tudi podučujejo svoje članice kar store z besedo in pisanim ter tiskanim poukom. Glede marljivega poučevanja v slovenskem posojilništvu se posebno odlikuje celjska „Zadružna zveza“. Ta je bila prejšnji mesec v Velikovu priredila poučen shod, o katerem čitamo v „Slovenski zadrugi“ sledeče poročilo:

„Koroški Slovenci bi bili izgubljeni, ako ne bi imeli družbe Sv. Mohorja, slovenskih duhovnikov, precej značajnih slovenskih posestnikov in — posojilnic. Vse drugo, kar je na Koroškem, meri žalobno na to, da bi se prej kot prej vsi 100.000 koroških Slovencev ponemčilo, na kar delujejo posebno vse šole in vsi uradi.“

Velevažen faktor pa, da se koroški Slovenci obvarujejo narodne smrti, so ondote posojilnice, katerih je že 28. Od teh se je pridružilo že v prejšnjih letih 21 k „Zvezi slovenskih posojilnic“ (zdaj „Zadružna zveza“) v Celju, ki jih podpira duševno, in če bi potrebovale, naklonila bi jim tudi materijalne podpore. Le 7 posojilnic, ki so sicer tudi v narodnih rokah in slovensko uradujejo, se ni v svrhu obligatorne revizije, kakoršno zakon zahteva, pridružilo celjski organizaciji, česar mi nikakor ne odobrujemo.

Celjska posojilniška in zadružna organizacija je od nekdaj posebno pazila na koroške posojilnice, med katerimi jih je več takih, pri katerih je ta organizacija že pri njih krstu kumovala. Sicer je pa bila vselej posebno pozorna na vse in je že pred 15 leti in pred pošiljala v pomoč koroškim posojilnicam svoje nadzornike, kar je tem včasih veliko truda, Celjanom pa stroškov provzročevalo. V pouk je prirejala celjska organizacija večkrat shode na Koroškem, in sicer v

Velikovu, shode, ki so vselej dober sad rodili. Enak vseh je imel poučni shod, ki ga je bila celjska „Zadružna zveza“ sklicala v sredo 24. julija t. l. v Velikovu. Od strani načelstva te zveze so bili navzoči gg. ravnatelj Miha Vošnjak, odbornika dr. Rosina in Lapajne ter pisarniški ravnatelj Jošt. Celovško posojilnico je zastopal g. dr. Breje in velikovsko med drugim kanonik Dobrovc. Navzoči so bili še drugi duhovniki in posestniki, ki so zastopali koroške posojilnice, katerih se je morda kakih deset tega shoda udeležilo po svojih odposlancih, ki smo jih blizu 40 našli. — Shod je otvoril in pozdravil došle posojilničarje dični predsednik g. Miha Vošnjak, ki je poudarjal, kaj je „Zveza slovenskih posojilnic“ kakor prednica sedanje „Zadružne zveze“ že vse storila za slovenske posojilnice, osobito za koroške posojilnice, za katere je bila priredila v njih deželi že prej več poučnih zborovanj. Zato pričakuje po pravici, da koroške posojilnice ostanejo zveste „Zadružni zvezi“ celjski. Pisarniški ravnatelj g. Jošt je podal statistične date za leto 1905. o stanju vseh slovenskih, osobito pa o stanju koroških posojilnic. Na dnevnem redu je bil razgovor o tem, kako bi se dolžnike kontroliralo. O tem je poročal g. župnik Weiss. To je jako težko vprašanje, težko posebno na Koroškem, kjer je največ posojilnic, ukrojenih po Schulze-Dellitzschem sistemu. Terenski (zemeljski) delokrog je pri posojilnicah tega kroja neomejen. Zato se pa dogaja da več posojilnic enemu in tistemu dolžniku posodi, kar ima morda za vse slabe posledice. Zato pa priporoča poročevalec, da bi bile vsaj sosedne posojilnice v prijateljskih zvezah, da bi priobčevale druga drugi svoje ude. Dolžnikov naznanjevali, to seveda ne gre; ali v zadrugo sprejete člane priobčevati, to ne bi bilo nič napačnega, kajti da bi ena in ista oseba bila člen pri 2, 3 ali 4 posojilnicah, to ne bi se smelo dopuščati v nobenem slučaju. (Zvršetak pride).

Volilna reforma v nevarnosti?

Državni poslanec Gessmann je naglašal na shodu v Bregencu, da je volilna reforma v nevarnosti, ker zbornica tako počasi rešuje ta zakonski načrt. Zahteval je, naj vlada čim prej skliče državno zbornico v nadaljevanje debate o volilni reformi.

Potovanje cesarjevo v Dalmacijo.

Z Dunaja javljajo, da v imenu Črnogore pozdravi cesarja na vojaških vajah v Dalmaciji prestolonaslednik princ Danilo, ki bo prisostvoval tudi zaključku vojaških vaj.

Zadnje vesti poročajo, da se knez Da-

nilo poda dne 14. septembra v Dubrovnik, da pozdravi našega cesarja.

Sporazumljenje med Čehi in Madjari.

„Slovanska korespondencija“ javlja iz Prage: Vodstvo mladočeške stranke je izdalo komunique, v katerem se bavi s približenjem Čehov in Madjarov, na zaključku pa pravi: Mi moramo opustiti politiko romantičnih čustev, in ako hočemo, da bo imela propaganda kake posledice za Čehe in Madjare, je potrebno, da jo vodijo navlaš za to pozvani zastopniki obeh narodov, da se morejo natanko določiti naloge za medsebojno pomoč.

Bolgari o jugoslovanski skupnosti.

Sofijska „Večernja Pošta“ je priobčila uvoden članek S. Radeva, v katerem izraža svoja mnenja o jugoslovanski skupnosti. Članek je zelo značilen, ker podaja morda najtočnejšo sliko splošnega bolgarskega mišljenja o načrtu in nalogi jugoslovanske skupnosti.

Osnovna misel članka je nastopna: „Južni Slovani stoje v kulturnem pogledu med seboj na enaki stopinji, a daleč od zapadnih evropskih narodov.“

Južni Slovani se nimajo eden od drugega kaj učiti, ampak se morajo radi tega obratovati k Francozom, Nemcem, Rusom. Radi tega ostaja tej skupini kakor edino polje za delovanje politično polje. Da se južni Slovani obranijo tujemu navalu in da si ohranijo svoj kot zemlje, je treba, da se drže v čvrsti skupnosti. To, pravi Radev, je treba, da dobro razumejo izlasti Srbi.

Članek zaključuje nastopno:

Te misli se bodo zdele morda neprimerne v času, ko so nam prišli v goste razni Slovani. Mi smo nasproti njim polni najiskrennejših čustev. Toda mi smatramo za svojo dolžnost, da jim govorimo iskreno besedo. To smo največ dolžni bratom Srbom. Ko je kralj Peter prišel v Sofijo, smo pisali, da bodo vsi poskusi za bratstvo med Srbi in Bolgari zastoj, ako se ne sporazumemo o avtonomiji Makedonije. Srbi so se radi tega razsrdili na nas, a mi jim pravimo to tudi danes. Kajti, nič ni bolj nenaravnega, nego to: da se tukaj ljubimo, v Makedoniji pa — ubijamo.

Dogodki na Balkanu.

Kneževič Mirko, guverner Makedonije?

Iz Londona javljajo, da se v tamošnjih vladnih krogih govori, da črnogorski kneževič Mirko postane glavnim guvernerjem Stare Srbije in Makedonije. Med velevladstvi se vrše baje pogajanja, da bi se tema dvema pokraji-

nama podelila avtonomija, kakor otoku Kreti. Anglija, Rusija, Francoska in Italija so se izjavile baje za avtonomijo Srbije in Makedonije.

Velike protigrške demonstracije v Romuniji.

Iz Bukarešte javljajo dne 31. t. m.: Doselej so se protigrške demonstracije na Romunskem vršile se precej mirno. Ali demonstracije, ki so se vršile v Galacu dne 28. t. m., so zadobile značaj nasilnosti. Že v jutro so se delili med prebivalstvo manifesti, pozivajoči, naj se Grke izpodi iz mesta. Potem se je vršil velik shod, na katerem so govorniki najsiloviteje govorili in je bila vsprejeta resolucija, ki je protestirala proti grškim nasilstvom v Makedoniji ter zahtevala od vlade, naj izžene vse Grke iz kraljevstva romunskega in naj se posluži represalij. Potem se je množica podala v del mesta pri pristanišču, ki je obljuden večinoma od Grkov. Množica je mejpotoma razbijala napise na grških prodajalnicah in okna na zasebnih stanovanjih Grkov. Na to je množica demonstrirala sovražno tudi pred ruskim konzulatom. Razdejanjih je bilo mnogo grških prodajalnic, gostiln, kavarn in stanovanj, vsega skupaj kakih 250. V pristanišču so se vršili silni izgredi proti grškim magazinom in uradom. Tudi pomorščaki so se pridružili izgredek. Vojaštvo je bilo sicer konsignirano, ali niso si upali upotrebiti je, ker bi bilo — ob tolikem razburjenju množic — neizogibno prišlo do hudega prelivanja krvi. Posredovanje policije je bilo seveda povsem brezuspešno. Med grškim prebivalstvom mesta Galac vlada velika panika, ker se je bati, da se bodo izgredi ponavljali.

Razburjenje na Grškem.

„Köln. Zeitung“ poroča iz Aten: Pred nekoliko dnevi je bilo nekega jutra po vseh vogalih mestnih ulic videti velike lepake, s pozivom: na kralja, naj se stavi na čelo 2 in pol milijonom Grkov ter naj osvobodi 800.000 soplemenjakov, ki se nahajajo pod tujim jarmom. Ljudstvo mu bo navdušeno sledilo v vojno. Policija je takoj odstranila lepake. Ministerstvo notranjih stvari je poslalo ta poziv za kraljem, ki je odpoval v vinozemstvo. Sedaj je dospela vest, da je prestolonaslednik zapustil kralja v Benetkah ter se povrne v Atene, kjer prevzame za časa kraljeve odsotnosti vladno. To je povzročilo med ljudstvom veliko veselje, ki hoče prirediti prestolonasledniku sijajen vsprejem.

Dogodki na Ruskem.

Ukraden načrt mobilizacije.

„Daily Telegraph“ poroča iz Petrograda: Kakor se je izvedelo se le sedaj, je bil pred 8 meseci ukraden načrt mobilizacije, oziroma

drevoredi. Ptujcu so na razpolago lepa in zračna stanovanja, kakor tudi vsestransko dobra postrežba prijaznih Tolmincev. Trg je preskrbljen se svežo in zdravo pitno vodo. Zanimivost za ptujce je tudi tako zvana „Dantijeva jama“, nahajajoča se ob Tolminski struji, kake trideset ure od Tolmina. Ta interesantna jama je globoko pod zemljo, zelo obširna in lepa, ali teško dostopna. Pravljica nam pravi, da se je v tej jami skrila nesmrtni italijanski pesnik Dante na svojem begu pred zasledovalci, radi česar se dandanes nosi jama njegovo ime.

Otvoritev nove bohinjske železnice je omogočila ostalemu slovenskemu svetu, pogostejše obiske v ta prelepi gorski kraj, mej kremen-Slovence, brate Tolmince.

Da-si odrezani od ostalega sveta niso Tolminci zaostajali bodi v narodnem, bodi kulturnem oziru. Vrsta nadarjenih sinov je izšla iz Tolminske pokrajine, ki so in še danes delujejo v raznih krajih in mestih za provspeli skupne matere Slovenije.

Prebivalstvo Tolminske je od davno znano kakor hrepeneče po napredku in svobodi ter ni ukovano v zastarel konservativizem. Duh vzbuditelja, prerano umrlega dr. a Lovriča in njega takrat zvestega sodruga dr. a

PODLISTEK.

Tolmin z okolico.

Ob bohinjskem jezeru, napisal J. Kevc.

Tam, kjer bistra Soča mej
[gorami se vije,]
Tolminka, hči planine, z
[gorovja prišumi,]
Tam, kjer ob grajskem holmu
[nebroj ti rožic klje,]
na ravnici zeleni tolminski
[trg stoji.]

Le malo je dežel, ki bi si s mogle ponasati s toliko obilico naravnih krasot, kakor je to naša slovenska domovina. — Obkrožena je z visokimi alpami, posejana zelenimi griči obrobjena od sinjega morja. Na tej naši zemlji bleste, kakor nedolžna očesca, divna, svetovno občudovana jezera; razprostirajo se rodovitne poljane in temni gojzdovi in se vrstijo vinorodni griči. — Po dolinah se vijejo opevane bistre reke in rečice, a podzemeljska boginja krije v sebi čudesov, kakor nikjer na svetu. Res, lepa si domovina slovenska!

Zbog dosedanje slabe komunikacije, bil je eden najlepših delov slovenske domovine, politični okraj tolminski — nazivan primorska Srca — ostalim rojakom le malo znan. Pač

pa je dohajalo v soško dolino leto za letom več ptujcev-letoviščarjev, ponajveč italijanskega meščanstva. — In kogar je kedaj zanesla pot v to divno soško dolino, pa tudi, da ni bil prijatelj narave — jo je občudovaje zapuščal in si — posebno mestjan — vedno želel povratka na sveži zrak tja gori v okrilje „cvetja-rož“.

Tam, kjer se živahno — podobno planinski devi — vije mej gorami najkrasnejša slovenska reka, modro-zelena Soča in kjer bistra Tolminka prišumlja iz julijskih planin, stoji na vzvišeni ravnici eden najlepših slovenskih trgov: metropola tolminskega političnega okraja, prijazni Tolmin, z divno romantično okolico.

V polukrožnem objemu Soče in Tolminke, obdan je Tolmin od vseh strani zelenim gorovjem, rodovitnim poljem in cvetnimi vrtovi.

Preko šentvitskogorske planote in podmeljsko-baških gričev pozdravlja te v jasnem jutru svitlo solnce. Na jugozapadu vrsti se s poljem in selami posejano ter z gojzdi obraščeno volčansko in matajursko pogorje, mejnik od leta 1866 mej avstroogrsko-moharjujo in italijanskim kraljestvom. Onkraj tega pogorja životari narodno okoli šestintr-

desetisoč beneških Slovencev. Od severa in severozapada se v ozadju bleste proti nebu kipeči sivi velikani Julijskih alp z očakom Krom, ob čegar vrhuju je zagledal luč sveta najpopularnejši slovenski pesnik: — Simon Gregorčič. Tik za trgov stoji, podobno piramidi, zgodovinsko znameniti grajski holm, na čegar vrhuncu je razvalina starodavnega grada, bivša lastnina tiranskih tolminskih grofov.

Stoječi ob grajskih razvalinah, teh nemih prič nekdanje slave in tiranstva, nad katerimi je zakon prokletstva naših pradedov-mučenikov v polni meri izvršil svojo dolžnost, in zazrši z vzvišenega navlaš za razgled napravljenega prostora, divno romantično in življenja polno tolminsko okolico, ne moreš drugače, nego da vsklikaš s pesnikom:

„Vse je vihar razdjal
Narode je vedno stal!“

Klimatične razmere so v Tolminu in njega okolici posebno o poletnem času najboljše. — Tu ni one tropične vročine, kakor v mestih, je vedno svež vendar ne preojster zrak — res pravi zdraviliški kraj. Sprehodov si lepših ne moreš misliti, nego sv. Lucija, Volče, Pulibnj, Zatozmin, na Grad itd. Trg dičiijo javni vrtovi, kakor tudi lepi senčnati

navodilo za časa mobilizacije za centralno-azijske železnice. Načrta niso mogli več dobiti.

Drobne politične vesti.

Islandija hoče postati samostalna. Glasom vesti iz Kodanja stremi otok Islandija za čim večjo samostalnostjo. Prebivalci zahtevajo lastnega guvernerja ali podkralja ter žugajo, da se podajo pod Anglijo, ako se ne ugodijo njih zahtevam.

Cesar v Pragi. Kakor javljajo iz Prage, pride cesar tjakaj meseca novembra ter bo bival tamkaj tri tedne.

Odsek za volilno reformo. Z Dunaja poročajo, da bo imel v ponedeljek ministri svet sejo, da sklene potrebne dispozicije za jesensko zasedanje državnega zbora. Vlada želi, da se sestane odsek za volilno reformo dne 12. sept.

Nuncij Granito Belmonte pri papežu. Iz Rima poročajo: Papež je vsprejel v avdijenci dunajskega nuncija Granito Belmonte.

Domače vesti.

Imenovanja. Profesor na hrvatski gimnaziji v Pazinu Vladimir Nazor je imenovan glavnim učiteljem na učiteljsku v Kopru.

Stara pesem s tržaškega magistrata. V torek predpoludne je šel dečko Marijan Boltar na magistrat, da bi mu izdali delavsko knjižico. Razum enega so bili vsi njegovi dokumenti slovenski. Dečko je po italijanski povedal svojo željo, iz česar sledi, da ni mislil na to, da bi občutljive gospode „provociral“. In vendar je slabo naletel, ker pošiljali so ga — v Ljubljano! Rekli so mu, da tu je magistrat, da nismo v Ljubljani in da zahtevane knjižice mu ne morejo izdati, ako ne prinese samo italijanske dokumente. Kako naj ustreže tej zahtevi, ko so bili njegovi dokumenti od vnanjega župnega, oziroma županskega urada! Prišlo mu je slednjič na misel, da pojde na urad „namestništvnega svetovalca“ v ulici Caserma in da zaprosi, naj mu potrdijo, da je odvezan od nadaljnjega obiska ljudske šole, napravijo na italijanskem jeziku. Tej želji so mu tudi res ustregli.

Nu, ko je opoludne doma pregledoval svoje spise, je opazil, da manjka krstni list; zato je hitel popoludne na dotični magistratni urad, uverjen, da je mogel le tam ostati ta dokument. Na magistratu pa so mečkali in ječljali, češ, da ne vedo, kam je mogel priti zahtevani krstni list. Dečko je moral oditi brez krstnega lista. V četrtek je zopet šel na magistrat, vzel si seboj tudi gori omenjeno potrdilo „namestništvnega svetovalca“. In zopet so pregledovali listine in zopet so go-drnjali, da dokumenti bi morali biti italijanski, na magistratu da je uradni jezik le italijanski in — nemški!!

Sedaj vemo eno več! Doslej smo menili, da gg. zahtevajo le, naj bodo vse vloge na magistrat italijanske, in da morajo ljudje, če hočejo najti milosti, govoriti v tem jeziku! Sedaj pa čujemo, da morajo biti tudi listine in priloge v italijanskem, ali pa vsaj v nemškem jeziku — sicer naj gremo se svojimi dokumenti in svojimi potrebami v Ljubljano! Ali umejete, kaj to pomenja?! Srditeži na tržaškem magistratu zahtevajo nič več in nič manj, nego, da morajo županski in župnijski

Ivana pl. Premersteina, živi še danes v srcih tolminskega ljudstva, ki je vzlic raznim zaprekam in neprilikam znalo ohraniti sebi in kraju povsem strogo slovenski značaj.

Dne 8. septembra vršila se bo v Tolminu pomembna, trojna slavnost, kakoršnjih je bilo doslej le malo na Slovenskem. Ta dan prihite k bratom, živim ob skrajno-zapadni meji, ob bregovih bistrice Soče, odposlanstva in korporativna društva iz vseh slovenskih pokrajin. Posebno sinja Adrijana odposlje tega dne stotine zvestih sinov in hčera matere Slave v obiske in v svrhu navdušenja mej rodne brate Tolmince. Na glavnem tolminskem trgu, v senci plapolajočih narodnih trobojnic, kjer doše zbrane goste pozdravi predstojnik trga in narodni zastopnik, bodo čuli in videli, da Tolminec je bil in ostane zvest sin rodu svojega.

Kakor je svojodobno sužen tolminski praded po raznih mukah, napal in pregnal tiranskega grofa, tako ne dopusti današnji Tolminec, da bi nepoklicana roka omadeževala narodne svetinje, ki so mu bile in ostanejo svete!

uradi po Slovenskem uradovati v italijanskem ali nemškem jeziku, kakor hitro imajo njihovi spisi priti tržaškemu magistratu v roke! In to zahtevajo ljudje, pripadajoči k stranki, ki vedno kriči, da se bori proti germanizaciji in za nacionalno avtonomijo. Gospoda brijejo torej norce iz svojih lastnih pisanih in govornih — „načel“! Kdo naj jih smatra za resne?! Braniti hočejo italijanstvo s tem, da brutalizirajo avtohtoni slovenski jezik in odpirajo vrata — nemščini!! Ti ljudje so zmoredni in spadajo že pred forum patologije. Ali da bi bilo samo to! Če že hoče italijanska liberalna stranka poginiti na svoji lastni neresnosti in nedoslednosti — bodi jej! Mi bi jih pustili, ako ne bi ljudstvo naše trpelo vsled tacihi šikan, ako ne bi bilo oškodovano v svojih vsakdanjih življenjskih interesih! Quousque tandem? kličemo naši občinski oblasti in naši vladi. Vsaj ta poslednja ne bo hotela pritrjati nazore srboritih gospodov na tržaškem magistratu, da naj bi za nas stvari, ki jih je tržaški magistrat dolžan rešiti, reševal magistrat v Ljubljani. Občinska oblast, ki v namene šikaniranja iz razlogov narodnega fanatizma noče vršiti svoje dolžnosti in zahteva ne le nezakonite, ampak tudi nemožne stvari, taka občinska oblast je zdela za kakega — komisarja. Občinska avtonomija je dragocena stvar, vredna najodločnejše obrambe. Ali zloraba avtonomije v strankarske namene diskreditira in kompromitira le pojm avtonomije in je nje — sfo vražnica!

Odlikovanje hotela, restavracije in kavarne Balkan. Od 15. junija do 15. julija je bila v rotundi na Dunaju — pod protektoratom nadvojvode Leopolda Salvatorja — splošna higijenična razstava. Gg. Počkaj & Kogl sta poslala na to razstavo istrski muškat „roza“ in finega terana in ob enem krasno sliko notranjih prostorov, na kateri sta razvidna čistost in komfort vse naprave. V priznanje za te izložene predmete je jury razstave prisodila hotelu Balkan „napredno medaljo za higijeno“. Povdarjamo, da je hotel Balkan edini tržaški hotel, ki je bil odlikovan na rečeni razstavi, kar potrja vnovič, da je sedanje vodstvo podjetja popolnoma doraslo svoji nalogi.

Naj podamo ob tej priliki nekoliko številk o prometu tujcev v tem hotelu. V februarju je spalo v hotelu 1250 oseb, v marcu 1320, v aprilu 1550, v maju 1450, v juniju 1590, v juliju 1640 in v avgustu 2200. Memimo, da ta statistika dovolj jasno govori, kakov glas si je ta hotel v tem razmeru kratkem času poslovanja pridobil tudi med širšim svetom.

Ricmanjsko vprašanje. „Slov. Narod“ priobčuje vest, da je odbor političnega društva „Edinost“ v Trstu sklenil: „da vzame v roke ricmanjsko zadevo v končno rešitev“.

Vest v tej obliki ne odgovarja dejstvom. Stvar je marveč taka-le: Odboru pol. društva „Edinost“ so prihajali od raznih strani glasovi, izražajoči nujno željo, da bi se ricmanjsko vprašanje enkrat dovedlo do za Ricmanjce povoljne in na vse strani pravične rešitve. V podkrepljenje te želje so omenjeni glasovi povdarjali izrečno, da je sedanje abnormalno stanje na vsestransko škodo. Ker pa spadajo sedaj Ricmanje v delokrog „političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri“ v Pazinu, si odbor političnega društva „Edinost“ ne privzga pravice do samostojnega postopanja. Doznavi po zanesljivi osebi, da prvaki ricmanjski nimajo nič proti temu, je odbor pol. društva „Edinost“ pooblastil nekega zaupnika, da priobči istrskemu političnemu društvu željo, da bi ono poprijelo inicijativo v povspeševanje rešitve ricmanjskega vprašanja. V tem slučaju je tudi politično društvo „Edinost“ pripravljeno sporazumno podpirati akcijo za rešitev rečenega vprašanja.

S Krasa nam pišejo dne 28. avgusta 1906.: Ko smo stanjalskega dopisnika „Primorskega lista“ v „Edinosti“ nekoliko okrcali in pokregali, smo se nadejali, da bo mir vsaj za nekoliko časa. — Menili smo, da bo miroval vsaj v tej neznosni vročini. Ali ne — tudi sedaj nam ne privoščta miru. Zopet se oglašva v „Primorskem listu“ od 23. avgusta — skrivaje se pa kakor kukavica za drug podpis, češ: vidite, tudi drug očividec potrja to, kar sem rekel jaz!!

Ne bomo trtili časa s podrobnostimi, ki jih navaja dopisnik. Omenjamo le, da piše dopisnik, da je okrajno glavarstvo povodom slovnostnega vlaka tako postopalo vsled migljaja od više strani. Mi bi verovali to dopisniku „Primorskega lista“, ako bi ne ve-

deli, kakov značaj so imeli vsprejemi drugod od Jesenic pa do Štanjela...! Od tu do Trsta je vozil vlak kakor v nočni tišini.

Kdo bo veroval, da so došli tisti viši migljaji ravno in samo le v Sežano?! Nikdo! Zastonj je trud dopisnika „Primorskega lista“, da bi zamotaval in zatemneval stvar, ki je jasna.

Naj ob tej priliki spregovorimo besedo tudi do naših deželnih in državnih poslancev. Polagamo jim na srce, naj ne pozabljajo na naše potrebe in našo — bedo. Branijo naj naše narodne pravice in gospodarske koristi na našem zapuščenem Krasu. Letos je pa na nekaterih delih Krasa zelo huda suša. Dežja ni bilo dovolj že nad dva meseca. Prinanj-kuje vode in občinski može ugrabljejo sedaj, kako bi prišli do občinskih vodnjakov in napajališč za živino. Ali na jesen, ko jim voda sili v črevlje — pa bilo tudi raztrgane — redno pozabljajo na prestano in na — prihodnje pomaujkanje. Mož, mož, pravih mož nam manjka!

Utisi na predizletu v Tolmin. Minolo nedeljo proti eni uri popoldne sem hitel proti novemu tržaškemu kolodvoru državnih železnic. Nad uhom sem opazil dvoglavega orla, nad njim pa veliko krono — kar danes pomenja toliko, da notri za Slovence — ni pravice! Gnjemom sem vstopil in izizvalno so mi zablestili nasproti nemški napis, ki jih goji avstrijska krivica namesto slovenskih poleg laških. To me je jako žalilo in razburilo, ali pri vsem tem sem se zavedal, da nisem bil niti prvi niti zadnji! Na tem mestu vprašujem našo „modro“ vlado: kdaj pridejo slovenski napisi na državni kolodvor — ker priti bodo morali?! Doklej bode državna oblast — ki bi po svojem poklicu morala biti narodu v obrambo — ga še sama izzivala in tlačila? To ni čin vlade, ampak ljutega sovražnika, ki je hujski od Turka!

Ozlovoljen sem jo ubral v železnični voz, ali (da bi te bes!) kadilci so kadili v njem kakor za stavo. Sprevodnik mi je odkazal vozove v sprednjem delu vlaka, češ, da se tam ne puši. Prišel sem res v zračni voz, morda po naključju — kajti naši ljudje smejo povsodi kaditi! Zato pa se zdi vladi odveč, da jim da šole, da se nauče čitati in seveda so tudi odveč — slovenski napisi in prepovedi!

Komaj da sem sel k odprtemu oknu in že smo se začeli pomikati prek precej povečanega kolodvora. Zavili smo v kreber vsporedno z istrsko železnico. Naš osebni vlak je imel dva stroja, ki sta nekako težko krehala navzgori. Okolica mi je bila že itak znana in zato sem na pol sanjavo motril venkaj. Opazil sem, da je bila istrska železnica, ko je zavila v drugo smer, prav bogato prerasčena s travo. Rezek žvižg in zagrnili nas je tema svetojabskega prodora; zdajci sem se-le opazil, da v vlaku gore — če tudi ob jasnem dnevu in to zaradi vdnega ponirkanja v predore — medle luči. Med tem pa se je dim obeh strojev počasno navzgor vozečega vlaka zgrnil skozi odprta okna in s svojim groznim smrdom kruto napadel naše nosove. Ženski svet je viknil in si z robci tiščal nosove, mi nekaterniki pa smo urno zakrili okna. Dospelvi zopet na sonce smo odprli okna in izzračilo se je še dokaj kmalu. Toda tak premog, ki daja toliko dima in smrdu, ni in ni nikakor za železnico, ki ima toliko predorov!

Meni nasproti je sedel gospodič, najbrž dijak, poleg mene pa gospa, njegova mati, čije obraz je bil slovanskega tipa. Hotela je priti z menoj v razgovor po laški, ali odgovoril sem ji ponosno slovenski in barka je šla dalje. Z njenim sinom pa ni bilo nič: molčal je skoro vso pot in se zdaj ugaljal v „Piccolo“, zdaj pa zopet čudno motril z menoj slovenski govorečo mater. Njegovo motrenje mi je dalo dvoje slutenj: ali je zagrizen Lahon, ki ga žali domača govorica matere-Slovenke, ali pa so ti pogledi le očitanja, češ: tega jezika me nisi nikdar učila!

Dospeli smo na postajo Rocol in videl sem zopet izzivanja na slovenskih tleh, videl sem zopet le laško-nemški napis in krajevno ime popačeno v „Rozzol“. Ali na kolodvoru nisem videl ne laških in ne nemških tipov, pač pa sem čul prav glasne slovenske govornice. Kolodvor in vsa poslopja na progi so lična zidanja. Vozili smo se dalje: videti je bilo v nestalnih strmih tleh zasajene akacije in uzidane oporne zidove, mostove čez jarke, skalnate preseke, gorski svet, sledi požarja v mladih gozdih od isker iz strojev, in zapi-

rali smo okna predno smo došli v kak predor. Velicasten razgled na mesto, luko in morje se nam je nudil, predno smo došli do openskega predora. Iz tega predora je šel vlak končno le korakoma v skalnato preseko, ki je bila, kakor sem pozneje opazil tudi pri drugih, ograjena s kamenim zidom. Pred nami se je skoro odprl goličavi Kras — bili smo na postaji. V svoje začudenje sem opazil, da se tudi tu avstr. oblast ni mogla vzdržati, da nam ne bi zagotovila in zavarovala tudi pokvarjeno ime postaje.

(Pride še.)

Prva slovenska meščanska šola.

Postojni se odpre dne 17. septembra t. l. prva deška meščanska šola, katere učni jezik je slovenski. Opozarjamo roditelje na ta prevažni zavod, ki odpira mladini toliko potov v življenje kakor nobena druga šola. Da je učni jezik meščanske šole slovenski, odgovarja povsem duhu časa in pa zahtevam modernih pedagogov, ki zdušno vele: „Materniščini gre prvo mesto v šoli!“ Sicer se bo pa kakor predmet poučeval tudi nemški jezik v toliki meri, da bodo mogli učenci pozneje brez ovire prestopati v višje razrede srednjih šol. Vrh tega se bo na meščanski šoli v Postojni po možnosti neobvezno poučevalo francoski in laški jezik, gosli, klavir in stenografija. Ker ima šola **trgovski značaj**, bo še posebno dobrodošla tistim, ki nameravajo posvetiti svoje sinove trgovskemu stanu. Kdor želi natančnejših pjasnil, ga opozarjamo na tozadevni razglas v današnji šte. našega lista.

Iz Tomaja. Njegova svetlost, c. kr. tržaški namestnik princ Hohenlohe je blagovolil nakloniti tukajšnjemu Elizabetišču velikodušen dar 800 K, v podporo novorazširjeni dekliški šoli. Hvaležnega srca kličemo visokemu gospodu: Bog plačaj!

Minister Pacak obolel. Kakor javljajo iz Prage, je na vožnji po Moldavi, katere sta se v četrtek udeležila tudi ministra Fort in Pacak, poslednjega zadela solnčarica tako, da so ga morali prepeljati v Prago. Minister se počuti že bolje.

Zgodnja slana. Na ljubljanskem barju je padla v torek huda slana, da je pobral vso ajdo.

Požar je vpepelil minolo sredo v Mengšu sedlarju Franu Pečniku hišo, pód in svinjak z veliko poljskimi pridelki in sedlarskim orodjem. Škode je 8000 kron. Pečnik je bil zavarovan za 4400 kron.

Požar v gozdu. Včeraj malo predpoludne je bilo začelo goriti v borovem gozdu na Trsteniku, kateri gozd je last gospoda Economa. Prišli so bili gasilci, ki so se pred 2. uro pogasili ogenj. Zgorelo je pa kakih 20.000 štirjaskih metrov gozda. Izključeno je, da bi bila vzrok tega požara železnica, ker je ista predaleč od prostora, kjer je gorelo. Neka tam blizu bivajoča ženska pripoveduje, da je videla dva človeka bežati takoj, ko je bil navstal požar. Po zunanosti je sodila, da morata biti dva ogljarja.

Na istem mestu je bilo začelo zopet goriti malo pred 6. uro zvečer, in potem še enkrat okoli 8. ure zvečer. Gasilci so bili obkrajat prihiteli gasiti.

Čegav je voz? Predsinočnjim je nek redar našel sredi ulice Giotto štirikolesni voziček, katerega je dal takoj odpeljati na stražnico v ulici Luigi Ricci, kjer ga lastnik lahko dobi.

Neznani tatovi so se predminolo noč vtihotapili v hišo št. 3 v ulici Maiolica. Iz I. nadstropja te hiše so se potem skozi okno spustili na notranje dvorišče, kjer so skušali udreti v krčmo Jerneja Verdeljaka. Ta poskus se jim pa ni posrečil, ker so ona vrata znotraj pritrjena železnim drogom. Na to so udrli v kuhinjo iste krčme — ki ima tudi vrata na isto dvorišče — in so od tam odnesli raznih kuhinjskih priprav v skupni vrednosti 20 kron in 40 stotink.

„Jetnika rešiti“, tako predpisuje 6. telesno dobro dejanje. 18-letni težak Marij Grizon, doma nekje blizu Kopra, je pa jako pobožen človek in ker je videl, da jetnika ne more rešiti nobenega, je hotel vsaj nekterim jetnikom olajšati jetništvo s tem, da jim poskrbi tobaka. V to svrhu je splezal na vrh zidu, ki obkroža zapore, nabajajoče se v ulici Tigor, in od tam je metal na dvorišče tobak. Pri tem krščanskem in človekoljubnem poslu so ga pa zalotili redarji, ki so ga aretovali in odvedli na ondoto redarstveno stražnico, kjer je bil vzet na zapisnik in potem izpuščen na svobodo.

Kolodar in vreme. Danes: Egidij, opat; Mladin; Smila. — Jutri: Zenon, mučenec; Tomildrag; Vujana. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 23° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Narodna čitalnica“ v Rojanu vpri-
zori v nedeljo, dne 2. sept. v stekleni dvorani
v Barkovljah „Sin“, rodbinska drama v 4
dejanjih. Vsak, kdor rad posluša dramatične
predstave, vsak rodoljub naj pride v nedeljo
v Barkovlje, da se bo naslajal ob tej zani-
mivi, pretresujoči drami. Opozorjamo slavno
občinstvo, da se ta igra vpripori v Trstu
prvikrat, in nadejamo se, da bo tudi za-
zelenjal občinstvo. Meje posameznih dejanj bo
udarjal izvrstni zbor „Tamburaškega odseka“
pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah. Za-
četek igre ob 6. uri popoldne. Ustopnina
60 stot.

Družba sv. Cirila in Metodija v
Ljubljani naznanja, da je na veliki skup-
ščini v Logatcu razsodnikom izvoljeni gosp.
prof. dr. Josip Tominec odločil o častno
zvanje, ker je ono naperjeno, ne poreče na-
menoma, a vsakako očitno v svojih posledicah
proti možu, ki je z njim v najožji dotiki,
proti ravnatelju g. H. Schreinerju.

Tem povodom si je vodstvo „Družbe sv.
Cirila in Metodija v Ljubljani“ izvolilo vsled
§ 18., alineja 3 svojih pravil g. ravnatelja
Schreinerja za interimnega družbenega raz-
sodnika ter svetovalca v važnih družbenih
stareh.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija.
Družba sv. Cirila in Metodija v
Ljubljani opozarja vse one svoje podruž-
nice, ki letos še niso naznanile svojih odbo-
rov in funkcionarjev, naj to store vsaj do 5.
septembra t. l. Rabijo naj za to lani dolo-
sane tiskaniče.

Te podatke rabi družbino vodstvo za
koledar 1907. leta. Ko bi kaka podružnica
prezrla ta opomin zvrtača naj potem krivdo
sama na-se.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija.
Zavodu sv. Nikolaja je daroval g. Fran
Benčina 60 st.

Razne vesti.

Baron Kriehammer ni bil obstre-
ljen! Iz Monakovega javljajo: Ozirom na po-
ročilo nekega budimpeštanskega lista, da je
barona Kriehammerja na dvornem lovu obstre-
lil bavarski princ Jurij, je izvedela „Allg.
Zeitung“ iz avstrijanskega vira, da je to po-
ročilo neresnično. Tega lova se princ Leopold
in sinovi sploh niso udeležili, marveč so tedaj
bivali v Monakovem. Kriehammer ni bil ob-
streljen, ampak mu je na lovu prišlo slabo
in se potem ni več ojavil.

Najmlajemu pruskemu princu so
dali na krsto ime: Viljem Friderik Fran Jo-
sip Kristijan Olaf.

Na vojaške vaje prinesel dva
otroka. „Arbeiter Zeitung“ javlja, da je teh
dni prišel na Dunaju neki topniški rezervist
na vojaške vaje z dvojico malih otrok, od
katerih je bil eden star tri, drugi pa dve leti.
Ko so ga vprašali, zakaj da je prived seboj
otroka, je odgovoril, da ni znal, kaj naj stori
z otrokoma, ako mora služiti kakor vojak,
a ničesar ne zasluži. Njegova žena je šla
iskat dela, da se zamore prehraniti, a otrok
ni mogla vzeti seboj. Vojaški zdravnik je
izdal, ko mu je rezervist odkril svoje težnje,
spričevalo, da je delavec bolan in tako so
ga osvobodili vojaške službe. Težko da bi ga
bili osvobodili, da ni dovel seboj svoja
otroka.

Brzobjavne vesti.

Cesarski manevri v Šleziji.
TEŠIN 31. Cesar se je danes zjutraj ob
6. uri z ožjim spremstvom podal v kočiji k
vojaškim vajam.

Minister Clemenceau.
BEROLIN 31. Clemenceau je sinoči od-
potoval v Pariz.

Protigrško gibanje na Bolgarskem.
SOFIJA 31. Grška škola v Sozopolu in
Mesembriji sta zapustila Bolgarijo ter sta se
vrnila v Carigrad.

Srbske jesenske vojaške vaje.
BELIGRAD 31. Na jesenske vojaške
vaje v okolici Niša pridejo koncem septembra
tri divizije, timoška, moravska in šumadijska.
Za časa manevrov bo kralj Peter bival v
Nišu.

Potovanje kralja Petra.
BELIGRAD 31. Kralja Petra je večeraj
na njegovem potovanju pozdravilo v Kladovu
romunsko odposlanstvo. Ko se je približala
ladija „Car Nikolaj II.“, na kateri se je na-
hajal kralj Peter s svojim spremstvom, je
dala romunska ladija „Alessa Romania“ zna-
menje in tedaj sta se topničarka „Seretul“,
na kateri se je nahajalo romunsko odposlan-
stvo in ladija „Kalafat“, na kateri je bilo
romunsko meščansko iz Turn-Severina, približali
srbskemu obrežju. Ko so se ladije usidrale,
je general Crainiscanu v imenu romunskega
kralja Karola pozdravil kralja Petra. Kralj
Peter se je prisrčno besedami zahvalil.
Ko je bila predstavljena deputacija, je kralj
Peter obiskal topničarko „Seretul“, potem se
je pa podal z romunskim odposlanstvom in s
častniki „Seretula“ na ladjo „Car Nikolaj
II.“, kjer je bil na čast romunski deputaciji
slavnosten obed. Kralj Peter je napil na
zdravje romunske kraljeve dvojice, general
Crainiscanu pa na zdravje kralja Petra, kra-
ljeve rodbine in srbskega naroda. Potem sta
romunski ladiji spremljali ladjo „Car Nikolaj
II.“ do Brze Palanke.

Ustanovljenje kucovlaških band.

CARIGRAD 31. Govori se, da se usta-
novljajo v Makedoniji kucovlaške bande. Neka
taka banda, sestojeca iz 10 členov in oboro-
žena z Grasovimi puškami, se je baje poja-
vila v okraju Karafajia.

Nadvojvoda Josip.
BEROLIN 31. Nadvojvoda Josip je bil
danes na zajutru pri cesarski dvojici v novi
palaci.

BEROLIN 31. Nadvojvoda Josip je bil
imenovan imejteljem drugega hanoveranskega
ulanskega polka št. 14.

Suša na Španskem.
MADRID 31. Vsed suše je uničena vsa
žetev v aragonski pokrajini.

Nesreča na železnici. Šest delavcev
ubitih.
BRUNŠVIK 31. Brzovlak Magdeburg—
Kolin je pri Brunšviku zadel ob voz, s kate-
rim so se peljali gališki delavci. Šest delav-
cev je bilo ubitih.

Štrajki.
MOSTI 31. Štrajk v tukajšnjem okraju
je omejen na tri rove. Sinoči in danes zjutraj
je šlo malo delavcev na delo. Mir in red se
nista nikjer kalila.

DUHCOV 31. V tukajšnjem okraju se
je štrajk z nova razširil. Danes se je malo
delavcev spustilo v rove. Odgovor posestni-
kov rudnikov je pričakovati za dan 10. sep-
tembra.

GRENOBLE 31. Štrajkujoči delavci v
kovinskih tovarnah, katerih je 12.000, so pri-
redili poulične demonstracije, da bi pregovo-
rili za štrajk tudi delavce v tovarnah sukna
in gumbov.

MADRID 31. Poročila iz Santandra in
Bilbao se ne vjemajo. V uradnih krogih go-
vore, da je na obeh krajih mir, da traja pa
nad dalje tajna agitacija, da se vrše burni shodi
in da je položaj nevaren.

MADRID 31. Pekin v Korumi nameravajo
proglasiti splošen štrajk.

KOLOŠVAR 31. (Ogrski kor. biro). —
Danes so pričeli štrajkati mizarji in krz-
narji.

Pruski princ Oskar.

POTSDAM 31. Danes je bil uvrščen
pruski princ Oskar v prvi gardni polk. Princ
je prisegel na zastavo gardnega polka, nakar
je imel cesar nagovor.

Iz Maroka.

MADRID 31. Iz Mellile poročajo: Čete
Rogisa, 6000 mož, se koncentrujejo na des-
nem bregu reke Mulaja. Pričakuje se 4000
mož dobro oboroženih cesarskih pomožnih čet.

Lakota v Bengaliji.

LONDON 31. „Tribune“ poroča iz Kal-
kute: Veliki povodnji po zelo pičli žetvi so
provzročili v Bengaliji, izlasti v nje vztočnem
delu veliko lakoto. Za olajšanje bede se je
predlagalo, da se ustanovi podpiralni fond.

Ustaja na Kubi.

NEW-YORK 31. Polkovnik Asbert, vo-
dja ustašev havanske pokrajine, je objavil
nastopni proglas: Ako ne razveljavi vlada
zadnjih volitev pred 10. septembrom, tedaj
napadenom lastnino inozemcev in primoramo
tako Združene države za posredovanje. —
Angleški poslanik je protestiral radi škode,
ki so jo ustaši povzročili angležkim železni-
skim družbam in radi tega, ker ustaši s silo
ustavljajo vlake. Položaj na Kubi je v zve-
z vsem optimističnim izjavam vlade zelo kri-
tičen.

R u s i j a.

PETROGRAD 31. V Kamcinu je ho-
tela policija aretovati bivšega poslanca dume
Diteja. Ko je prebivalstvo o tem zvedelo, je
pričelo po vseh cerkvah biti plat zvona,
zbralo se je nad tisoč oseb, ki so aretovanje
preprečile.

PARIZ 31. „New-York Herald“ poroča
iz Petrograda, da je car z nekim novim uka-
zom odredil, da se proda kmetom tudi nje-
gova privatna posestva in državna posestva
in sicer pod istimi pogoji, kakor takozvana
„kronska posestva“.

MITAVA 31. Ustanovila se je nova
zveza anarhistov in komunistov, ki pozivlja
delavce, naj dosežejo svoje smotre s tero-
rizmom.

PETROGRAD 31. Centralni odbor soci-
jalno-revolucionarne stranke je oficijelno iz-
javil, da se stranka ni udeležila najnove-
jega napada na ministerskega predsednika
Stolipina.

HELSENGFORS 31. (Biro Ritzau). Vče-
raj je bila izrečena obsodba nad ostalimi
uporniki trdnjave Sveaborg. Devetnajst voja-
kov in trije civilisti so bili obsojeni na smrt,
33 na prisilno delo od 12 do 15 let, 33 na
premeščenje v kaznilni oddelek na 4 do 5 let,
195 na ječo od 3 do 4 leta, 29 na 3 do 4
mesece.

Trgovina.

Borzna poročila dne 31. avgusta.

Tržaška borza.
Napoleoni K 19.00—19.09, angleške lire K —
do —, London kratak termin K 24.02—24.05
Francija K 95.32—95.50, Italija K 95.32—95.50
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.27—117.45, nemški bankovci K —
avstrijska ednosta renta K 93.83—93.93, ogrska
kronska renta K 94.35—94.65, italijanska renta K

—, kreditne akcije K 675.25 — 677.25
državne železnice K 676.—6.78 — Lombardi K
166.50—168.50 Lloydove akcije K 738.—742.—
Srbske Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—
do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bo-
denredit 1899 K 302.—310.—, Turške K 161.00
do 163.00 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. dop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.—	100.05
„ „ „ srebru	100.—	100.00
Avstrijska renta v zlatu	117.05	117.15
„ „ „ v kronah 4 1/2%	99.25	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2%	88.95	89.—
Ogrska renta v zlatu 4%	112.40	112.55
„ „ „ kronah 4%	94.50	94.55
„ „ „ 3 1/2%	84.40	84.40
Akcije nacionalne banke	1780.—	1778.—
Kreditne akcije	674.75	675.25
London, 10 Latr.	240.00	239.90
100 državni mark	117.65	117.80
20 mark	93.46	93.46
30 frankov	19.08	19.08
100 ital. lir	95.83	95.83
Cesarski čekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 98.12,
italijanska renta —, španski exterieur 96.95,
akcije otomanske banke 644.—. Menjice na London
251.80.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice
—, Lombardi 175.—, unificirana turška renta 97.62
avstrijska zlata renta 99.80, ogrska 4% zlata renta
95.25, Länderbank 478.—, turške srečke 145.50, pa-
riška banka 15.46, italijanske meridionalne akcije
8.05, akcije Rio Tinto 17.67. Mirna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 87 1/2
srebru 30 3/4, Lombardi 6 1/2, španska renta 95.—, ita-
lijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na
Dunaju 24.31. Nepravilna.

Tržna poročila 31. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.34 do
K 14.36, rž za okt. K 12.22 do 12.24, oves za okt.
od K 13.39 do 13.40, koruza za avgust — do —.
Pšenica: ponudbe dobre, povpraševanje sred-
nje, tendenca mirna. — Prodaja: 38.000 met. stot.,
za 5 stotink nižje; druga žita nespremenjeno. —
Vreme: lepo, vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za september 37 1/2, za december 38.—,
za marec 38 1/2, za maj 38 1/2. Stalno. — Kava Rio na-
vadna loco 39—41 navadna realna 42—43 navadna
dobra 44—45.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za avgust
18.80, za september 18.80, za oktober 18.50, za
november 18.20, za dec. 18.20, za januar 18.30. —
Sladbeno. — Vreme: deloma oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average
za tekoči mesec 46.25, za sept. 47.—, Mirno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bo-
doče dobave. Stalno, za 5 stotink nižje. — Prodaja:
4000 vreč. V ponedeljek praznik.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9 1/2 Sh.
Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, za sept.
16.—, za dec. 16.25, za nov.-februar 16.75 (mirno).
— Pšenica za tekoči mesec 21.90, za sept. 22.15, za
sept.-dec. 22.25, za november-februar 22.45 (stalno).
— Moka za tekoči mesec 29.—, za sept. 29.65, za
sept.-dec. 29.65, za november-februar 29.35 (stalno).
— Repično olje za tekoči mesec 61 1/2, za sept. 65 1/2,
za sept.-dec. 64 1/2, za januar-april 66 1/2 (malčno).
— Spirit za tekoči mesec 45 1/2, za sept. 44 1/2, za
september-dec. 41 1/2, za januar-april 40 1/2 (mirno).
— Sladkor surov 88 1/2 usov nov 23 1/2—24.— (stalno).
bel za tekoči mesec 26 1/2, za sept. 26 1/2, za okt.-
januar 27 1/2, za januar-april 28 1/2, (komaj stalno),
rafiniran 58.—58.50 Vreme: lepo.

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:
Sinko Fran, duhovnik, VRANSKO; Haravchin
Gustav, komisar, PULA; Tomasič, zas., ROVINJ;
Vidlak, fin. urad., HRADEČ; Medaković, dijak,
ZAGREB; Török, inženjer, VAYDANH; Hubalek,
inženjer, PRAGA; Papetti, REKA; Mašek, profesor,
PRAGA; Stres, učitelj, KOBARID; Rottman, zas.,
NYIREGYHAZA; Bubenik, poročnik, PULA; Oger,
PARIZ; Ballon, trg., DUNAJ; Koštal, profesor,
PRAGA; Blum, zdravnik, DUNAJ; Kreez, novinar,
KOŠICE; Mayer, dijak, ZAGREB; Polgar, kemik,
VAYDAN; Pitton, PIEMASENZ; L'ranek, zdrav-
nik, KOBARID; Rakusek, učitelj, KOBARID; Ma-
rušič, trg., LJUBLJANA; Mandić, sveč., PAZIN;
Sziromay, PESTA; Knopf, trg., KRAKOVO; Stehlik,
inženjer, REKA; Halverstok, svečnik, GALATA;
Jelinek, trg., Kladno; Žilka, inženjer, DUNAJ;
Vitas, TRST; Hauba, nadzornik, PILZEN; Pendl,
trg., JICIN; Adario, poroč., DUNAJ; Vagaja,
DUNAJ; Borosa, svečnik, ZAGREB; Švarc, dijak,
LJUBLJANA; Zórer, dijak, CETINJE; Savnik,
zdravnik, KRANJ; Dvoracek, uradnik BRNO; Pollak
prokurator, REKA; baron pl. Ropp, RUSIJA; Poto-
kar, LJUBLJANA; Ogorevc, zas., KONJICE; Milič
potov., SISTIJANA; Bergmayer, trg., MARIBOR;
Schick, trg., MONAKOVO; Meltai, urad., ARAD;
Forstner, uradnik, DUNAJ; Fajdiga, trg., KAMNIK;
Živkoff, učitelj, KAMNIK; Weywar, adjunkt,
DUNAJ; Croce, komisar, RIM; Reichstein, zdrav-
nik, LVOV; Jordan, uradnik, DUNAJ.

Objava.

Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Se-
žani bo vpisovanje učencev dne 17. septembra
t. l. od 9. do 12. ure zjutraj v šolski sobi.
Za vsprejem se stavijo zahteve:

- 1.) Deček mora biti star 14 let, (če mu
nedostaje samo nekaj mesecev, se ga tudi
vsprejme) in mora biti telesno razvit in zdrav.
V dokaz temu predloži naj krstni list, zdrav-
niško spričevalo o splošnem zdravju, o cepljenju
koz in o zdravih očeh.
- 2.) Imeti mora primerno znanje v navad-
nih šolskih predmetih, katero znanje si je
pridobil, ali v nižjih razredih srednjih šol, ali
v kakih večrazrednih ljudski šoli, kar naj izkaže
z zadnjim šolskim spričevalom.
- 3.) Učenec mora priti v spremstvu očeta,
matere, ali kakega drugega pravnega zastop-
nika istih.

Vođstvo c. k. pripravnice v Sežani.

AL. BAJEC,
voditelj.

Deška meščanska šola v Postojni.

Št. 2.
Razglas.
Na deški meščanski šoli v Postojni se
prične šolsko leto 1906/7 v ponedeljek, dne
17. septembra t. l.

Vpisovanje v prvi razred je v četrtek,
petek in soboto, dne 13., 14. in 15. septembra
od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni, kije
začasno v poslopju ljudske šole v
Postojni.

V I. razred se sprejmejo vsi tisti dečki,
ki dokažejo s šolskim naznanilom, da
so z zadostnim vspehom dovršili **peto šolsko**
leto (ne 5. razred) katesikoli javne ljudske
šole ali zasebne ljudske šole s pravico jav-
nosti.

V soboto, dne 15. septembra ob 10. uri
je sprejemna preizkušnja za tiste učence, ki
ne morejo dokazati, da so z zadostnim vspe-
hom dovršili peto šolsko leto, ki pa so do-
polnili 11. leto starosti ali ga dopolnijo naj-
kasneje do 15. januarja 1907.

Ravnateljstvo trirazredne deške
meščanske šole
V POSTOJNI, 1. septembra 1906.

Na prodaj je krasen gospodar-
ski dvorec v Gorici
blizu postaje z dvema stanovanjima za leto in
zimo, ima 5 sob, kopališče in druge potrebne
prostore, sadni vrt in vrt s cvetličnjakom.
Cena 72.000 kron. — Obrniti se je na
RAFAELE BIZZAI
TRST, Corso št. 32, II. nadstr.

Prostovoljna prodaja

Na prodaj je zaradi preselitve
velika hiša na Jesenicah.

Hiša stoji zraven **novega kolodvora**.
Pri hiši je hlev, vodnjak in 2 vrta za
zelenjavo in tudi vse občinske pravice.
V hiši se izvršuje sedaj dva obrta, in
sicer izvrstno vspevajoča moderno oprem-
ljena pekarna in prodaja delikates.

Natančneje pogoje pove:
Dr. J. VILFAN, odvetnik
v RADOVLJICI.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po
posebnih načrtih.
Naprava cenik brezplačno in franko

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.
Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kafe Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih
italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Bur-
gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Ru-
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec,
slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz
dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz-
pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in
franko. — Razprodaja od pol li ra naprej.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po
posebnih načrtih.
Naprava cenik brezplačno in franko
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po celo nizkih cenah.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. beredo; kratkotrajne besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Posestvo v Kazljah št. 27 obstoječe s krasnim poslopjem, vinogradov, pašnikov in gozdov, kateremu pripada vodnjak in mlin, je na prodaj. Kupčevalec si lahko vsaki čas ogleda. Josip Kjuder, trgovec v Kazljah, p. Sežana. 930

Dolenjski cviček prodaja Alojz Pontoni ulica Miramar št. 1, nasproti kolodvoru. 964

Ljudska kuhinja se prodaja radi odhoda; najemnika 240 kron letnih. Naslov pove „Inseratni oddelček Edinosti“. (965)

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtem, vodo, po možnosti plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebnost v „Inseratni oddelček Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za delnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši varčevsko popravilo kakoršne si boji ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure. (262)

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh letnih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465. (227)

Novi modni salon (Ulica Tintore št. 1) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski vzorci, po najzmernejših cenah. 455

Koncert in javni ples priredijo nabrežinski novinci v Nabrežini v nedeljo 2. septembra na vrtu gostilne „Pri Tereziji Pertot“ na postaji. 946

Daje se v zakup izvežbanemu kmetu posestvo in stanovanje v škorkoli. Obrniti se je na „Inseratni oddelček Edinosti“ pod št. 5000. 945

Gostilna „Alle tre Corone“ ulica Giotto št. 11 išče kondukterja. Zahteva se kavojo Oglasiti se je do 30. septembra. 88.

Išče se mali voziček za kravo. Več pove „Inseratni oddelček Edinosti“. 958

Soba čedno opravljena s hrano ali brez, odda se takoj. Ulica Commerciale 9, III. nadst. levo. 959

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčic, konfitur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na obrtni razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

izvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino, spirt, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraskin itd. Jasnino za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram

TRST, ulica S. Francesco 44

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(prej Jasi)

ulica Nuova 24 (prilijče)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr.

v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbe po 1/2 % na varščino ali zastavo in na menice po 6 % Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K — 113.382. — Hranilne vloge 1.554.089-13. — Posojila 1.570.810-39. Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101-01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. Telefon št. 79.

Alla città di Trieste

ulica Torrente TRST

prodajalnica izgotovljenih obiek

z lastno krojačnico.

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušenega krojača.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh. so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

MIZARSKA DELALNICA**Josip Visnovitz**

TRST, ulica Dante Alighieri

izvršuje vsakovrstno delo

pri novih zgradah

Prodaja jelove deščice za pode.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in streli po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

CORSO št. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Pristno, garantirano, čisto, toskansko
Lucca olje iz oljk in vino Chianti

tyrdke **GIUSEPPE FERRANTE** v Florenci

razpošilja zastopnik

ALEKSANDER GAZULLI, ul. Stadion 14, Trst**Authorised School of Languages**

učni moderne živčne jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daje autorizovana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadst.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komfort prve vrste.

nad 100 sob.

P. T.

Naznanja se častitim odjemalcem in P. T. občinstvu, da zaloga obleke ulica Arcata št. 1 odpre

Novo tržaško krojačnico

(Nuova Sartoria Triestina)

za izvršitev naročene obleke po meri v ulici Torrente št. 40, I. nadstropje, pod ravnanstvom občeznane krojaškega mojstra gos. O. MARCOLINI. — Toliko zaloga, kakor tudi krojačnica bodo preskrbljene v veliki meri z domačimi in inozemskimi izdelki. — Zaloga ima pripravljenih na izbero veliko število oblek, toliko za možke, kolikor za otroke, po najnižjih in konkurenčnih cenah.

VIKTOR PISKUR.**Tržaška posojilnica in hranilnica**

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza Cassarna št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 939.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni od zadruge in jih obrestuje po 4 %. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradno ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob redeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shranje vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštne hranilniški račun 810.004.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršne koli vrste oglasov sprejema „Inseratni oddelček“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

M. GÁL
TRST CORSO 4 GORICA CORSO VERDI 45

Predmeti za rešitev otrok, kakor: sesalna steklenica, sesalke itd. Vata, obvezitno blago, obveze za rane, kirurški predmeti. Vse blago iz gume in predmeti za strelstvo belnikov. Toplomori za mrzlico. Farm. predmeti. Cene, da se ni bati tekmovalja.

FILIP IVANIŠEVIĆ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Zudecche št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Nova prodajalnica klobukov**David Osmo**

v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastno delavnico, raznovrstnih kap za moške in ženske.

Brez konkurenčne cene.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo zalogo dalmatinskega vina

nahajajočo se

v ulici Torre bianca št. 45

in gostilne

ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71 v katerih toči dalmatinska vina najboljše vrste

Ante Dvornik

trgovec z vinom.

Podpisani sem v ulici Lazzaretto vecchia št. 19. (na voglu ulice San Giorgio) ot orli

ZALOGO VINA

za domačo rabo, pridelek iz svojih vinogradov v Bolu (obok Brasi) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Že sam kraj Vaso zagotavlja, da je **kakovost najboljša**. Da zamorec cenjenim odjemalcem in jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krmarje in gostilničarje primerne cene.

V nadi, da me poslušate z Vašo naročbo beležim se zadovolje

IVAN CVITANIĆ.

Tovarna cementnih plošč ARISTIDE GUALCO

TRST, ulica S. Servolo 2.

Velika zaloga dobro vlečanih cementnih plošč vseh velikostij vrst in barv.

Tovarna in zaloga cementnih cevij.

Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene.

Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po ceni od izrjenih lastnih delavcev

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Pekarna in slaščičarna Mikuš

trg S. Francesco d' Assisi št. 7

Prodaja moko I. vrste, slaščice in biskote najfinije vrste. Trikrat na dan svež kruh.

Zaloga pijač:

finih vin za desert, dalmatinskih in istrskih vin.

Pivo v steklenicah.

Cene zmerne. — Razpošiljanje tudi na dom.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Cassarna 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljenega strupa tamarindo, malinovca itd. itd.

Francesco Slovinsky

železnina

TRST — ulica Torrente 45 — TRS-

Jzbera železnine za stavbinsko uporabo.

SPECIJALITETA:

ledenice lastnega izdelka, štedilna ognjišča in železne peči.

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vlečane (Lager)

pivo

v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi

kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus

Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmeranih cenah

pri

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti št. 10.